

Ambers Zoektocht naar waarde

In 2021 start ik samen met drie andere millennials een zoektocht naar nieuwe economieën, naar alternatieven voor ons huidige economische systeem. We bundelen deze zoektocht, onze reflecties, ontmoetingen, twijfels en inzichten in VALUE Magazine. In mijn zoeken - persoonlijk en voor deze show - komt die vraag naar waarde steeds terug. Wat is geluk voor mij? vroeg ik me in de eerste show af. En wie is verantwoordelijk voor mijn geluk? Show twee ging over eeuwig leven en daarmee over de dood. Hoe kan en wil ik hiermee omgaan? In show drie bevroeg ik mijn relatie met natuur en ecologie. Wat wil ik meegeven aan mijn kind? De voorlopig laatste show draait om geld. Hoe verhoud ik me tot onze economie?

Ik denk terug aan het begin van mijn zoektocht voor VALUE:
Ik voel aan alles (en vooral aan mijn buik): 'Ik vind dit belangrijk, ik wil dit maken!' Maar ik denk ook: ik weet eigenlijk helemaal niet zoveel van economie.
Nou ja, goed, laat ik hierin duiken.
Het systeem is onhoudbaar, nu is het moment om te veranderen.
Dat hoor ik steeds luider en duidelijker om me heen.
Zelfs het World Economic Forum zegt: we hebben een Great Reset nodig.

Kijk, de alarmbellen zijn natuurlijk al eerder afgegaan:
'Grenzen aan de groei', 'An inconvenient truth'.
Het verschil met de jaren '70 en nu, is dat ze toen zeiden:
'Als we zo doorgaan, dan bereiken we de grens.'
In 2006 was de boodschap: 'De grens is bereikt.'
En nu gaan we al lang en breed over de grenzen heen.

En dan kijk ik natuurlijk ook: wat doe ik zelf eigenlijk? Ik ben al weet ik hoe lang vegetariër en ik denk ook steeds meer na over wat en waar ik koop. Of het niet ook tweedehands kan. Of ik het überhaupt wel nodig heb. Ik zet de verwarming een graadje lager. Afval scheiden. Maar vaak denk ik: ja, ik kan dit wel allemaal doen, maar er is écht iets meer nodig voor een grote ommekeer. Ik wil iets wat verder gaat dan:
wat kan ik als **consument** doen,
iets dat gaat over wat kan ik als **mens** doen,
wat kunnen **wij** als mensen doen.
Op welke waarden gaan wij een systeem bouwen?

Dus begin ik met zoeken.
Eerst maar eens kijken wat voor voorstellen er allemaal al liggen.

Blijkt dat er niet alleen een Donut-economie is, maar ook een Gemene goed economie, een Wellbeing economie, Steady State Economie, Economie van het Genoeg, Solidaire economie, Participatieve economie, Regeneratieve economie, Betekeniseconomie, en ga zo maar door.

Wat blijkt: alles heeft met alles te maken.

Inmiddels is me duidelijk wat veel van die voorstellen voor Nieuwe Economieën bindt. Ze willen allemaal:

	Van oud...		Naar nieuw...
DOEL:	Extractief	→	regeneratief
STRATEGIE:	Groeien	→	ontgroeien
VORM:	Privaat bezit	→	commons

Sounds good! denk ik, let's go.
Maar waar kan ik dit in de praktijk zien?

Dan blijkt, ik hoef niet ver: mijn eigen stad, Amsterdam, heeft begin 2020 aangekondigd de Donut-economie te omarmen. Oftewel: ik woon al in een Nieuwe Economie!
Of tenminste...
De internationale pers heeft lovend gereageerd op de aankondiging, maar een jaar later is nog niemand gaan kijken hoe het ermee gaat.
Het Donut-model bestaat uit twee cirkels.
De buitenste staat voor de grenzen van onze planeet, het ecologische plafond, waar we niet doorheen zouden moeten breken. De binnenste ring staat voor de sociale basis, waar geen mens onder zou mogen vallen
Het doel van de Donut-economie is heel simpel: iedereen en alles binnen die twee cirkels krijgen en houden.
Lukt dit al in Amsterdam? Het korte antwoord is: nee. Dat is logisch, maar als ik in mijn stuk benoem wat er nog moeilijk is, reageert de gemeente boos en paniekerig. Misschien stelt dat me nog wel het meest teleur: kritische vragen en feedback kunnen toch juist bijdragen aan verbetering?

Ondertussen denk ik ook: wie ben ik om deze kritiek te geven?
Ook in mijn hoofd vlecht ons economische systeem zich overal doorheen:
in hoe ik soms mijn afwegingen maak als kosten-batenanalyses, in hoe ik graag efficiënt mijn tijd indeel, want tijd is geld.

Ik wil niet moralistisch eindigen en zeggen: Verbondenheid is het antwoord op alles.
Maar ik weet wel: dit is een van mijn waarden.
En ik zal steeds blijven zoeken naar manieren om die concreet te maken.

Ik hoop dat ik zo - door het vertalen van mijn waarden naar acties - ook bijdraag aan het socialer

en groener worden van onze economie

Die onderdeel is van de maatschappij

Die onderdeel is van ecologie

Dit is wat ik als mens kan doen.

Ambers Zoektocht is onderdeel van de theatrale talkshow *Morgen met Lucas*, een productie van Stichting Nieuwe Helden in samenwerking met LUX, TAQA Theater De Vest, Verkadefabriek en Zwolse theaters en is tot stand gekomen met steun van Fonds Podiumkunsten.

Met dank aan alle geïnterviewden: Ameline Ansu, Andrea Maier, Arief Huhn, Carlijn Kingma, Didier Coeurnelle, Faryda Hussein, Frans Feldberg, Gert Meyers, Hans Thijssen, Joep Schot, Julia Rijssenbeek, Karim Benammar, Laurent Voet, Marc Slors, Marian Markelo, Martin Hoondert, Nadine Bongaerts, Nynke Anna van der Mark, Pim Haselager, Pim Korsten, Rogier Creemers, Ronald Leenes, Rudi Westendorp, Sebastiaan Crul, Siri Beerends, Sjoerd Bakker, Stefan Buijmans, Tessa Cramer, Ties van de Werff, Vivian Elion, Wing Yan Man

Nu ik me hier bewuster van ben, lukt het steeds vaker, niet alleen naar dat hoofd, maar ook naar mijn hart en mijn buik te luisteren.
Zeker nu daar een mensje in groeit.
Ik ben opgegroeid in een maatschappij die me voorhield: Jij moet het helemaal alleen kunnen en heel goed doen.
Als dat niet lukt, dan faal je, want het leven is maakbaar.

**"Ik ben opgegroeid in een maatschappij die me voorhield:
Jij moet het helemaal alleen kunnen en heel goed
doen. Als dat niet lukt, dan faal je, want het leven is
maakbaar.**

**En ik kom er steeds ~~w~~eer achter: dit is niet ~~w~~aar.
Ik ~~w~~il en kan en hoef het niet alleen te doen
We hoeven niet ~~a~~lsmaar beter en meer
Er is genoeg ~~z~~olang we er ~~z~~org voor dragen**

**→ commons
→ ontgroeien
→ regeneratief"**